

Fylkesmannen i Vestfold
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Deres ref.:
Vår ref.: 18/3805-4
Saksbehandler: Vibeke Halvorsrud Marthinsen
Dato: 19.03.2018

Svar på henvendelse - Generell tolkning av alkoholloven - Festivalcamper, russearrangementer og musikkfestivaler

Helsedirektoratet viser til henvendelse av 13.2.2018 fra Fylkesmannen i Vestfold hvor spørsmål fra Larvik kommune, vedrørende fortolkningen av alkoholloven § 8-9, oversendes for besvarelse. Direktoratet viser samtidig til vårt foreløpige svar av 15.3.2018.

I henvendelsen fra Larvik kommune vises det til tidligere uttalelser fra Helsedirektoratet (27.1.2017), Politidirektoratet (8.11.2017) og Justis- og beredskapsdepartementet (5.12.2017) vedrørende bevillingsplikt for russearrangementer. Larvik kommune oppfatter de nevnte uttalelser dit hen at det fortsatt er uavklart hvorvidt det er bevillingsplikt for festivalcamper, russearrangementer og musikkfestivaler og ber om en nærmere avklaring fra Helsedirektoratets side og ønsker svar på 3 konkrete spørsmål.

Helsedirektoratets vurderinger

Helsedirektoratet vil innledningsvis bemerke at direktoratet stiller seg bak Justis- og beredskapsdepartementets brev til Politidirektoratet av 5.12.2017 hvor departementet ber om at Politidirektoratets brev av 8.11.2017 trekkes tilbake. På bakgrunn av dialog mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende fortolkningen av alkohollovens bestemmelser bemerkes følgende i nevnte brev:

- *"Et festivalområde kan bestå av områder med og uten skjenkebevilling.*
- *Campingvogn, bobil, telt mv. vil ofte være å anse som privat sfære som ikke omfattes av alkohollovens bestemmelser om offentlig plass.*
- *Det følger av politiloven § 11 siste ledd at politiet kan sette vilkår overfor arrangør for å hindre at noen lider overlast og for å unngå alvorlige ordensforstyrrelser.*
- *Festivaler er ut fra erfaringer og prognoser ulike med tanke på omfanget av uønsket adferd fra deltakerne og det er derfor viktig å foreta lokale vurderinger med tanke på hvilke forebyggende tiltak som anses som nødvendig og hvilke vilkår som eventuelt bør fastsettes overfor den enkelte arrangør.*
- *Det å avkreve skjenkebevilling for hele festivalområdet er mer inngripende enn for eksempel å kreve (mer) vakthold på området som ikke har skjenkebevilling, og således vil sistnevnte være et eksempel på mindre inngripende tiltak/pålegg".*

Helsedirektoratet

Avdeling levekår

Vibeke Halvorsrud Marthinsen, tlf.: +4724163266

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Helsedirektoratet vil understøtte at dette er helt i tråd med vår uttalelse til Halden kommune av 27.1.2017 vedrørende et konkret russearrangement på Fredriksten festning våren 2017 som ble vurdert som et bevillingspliktig arrangement. Spørsmålet rundt festivalcamper var ikke gjenstand for vurdering i denne uttalelsen.

Det er alkoholloven § 8-9 første ledd nummer fire og fem som er aktuelle når det skal vurderes om festivalcamper, russe- eller musikkarrangementer krever skjenkebevilling og således er et bevillingspliktig arrangement.

Det følger av bestemmelsens første ledd nummer fire at det er forbudt å drikke eller servere alkohol uten bevilling selv om dette skjer uten vederlag på «sted der offentlige møter, fester, utstillinger eller andre tilstelninger finner sted.». Dette innebærer at dersom det skal arrangeres tilstelninger åpent for allmennheten, foreligger det bevillingsplikt uavhengig av stedets karakter.

Helsedirektoratet påpeker at et russearrangement eller en konsert/musikkarrangement arrangert av en arrangør ikke kan betegnes som et sluttet lag i alkohollovens forstand, selv om det aktuelle området er avsperrt. Arrangementet er således åpent for allmennheten. Dette gjelder selv om det må kjøpes billett/betales for inngang. Direktoratet vurderer at alle typer tilstelninger som er åpne for allmennheten, uavhengig av hvor disse finner sted, omfattes. Eksempel på slike tilstelninger er konserter, festivaler, åpne messer og tivoli.

Det følger av bestemmelsen første ledd nummer fem at det er forbudt å drikke eller servere alkohol uten bevilling selv om dette skjer uten vederlag på «gate, torg, vei, i park eller på annen offentlig plass.» Dette innebærer at bevillingsplikten og drikkeforbudet gjelder alle offentlige steder utendørs. Formålet med bevillingsplikten og drikkeforbudet er at alkohol ikke skal brukes i rom som allmennheten ferdes i, uten at det er underlagt den kontroll som bevillingssystemet medfører.

Helsedirektoratet understreker at hvorvidt et arrangement er bevillingspliktig må vurderes helt konkret i hvert enkelt tilfelle. Det er stor variasjon i type arrangementer og tilstelninger, størrelsen på disse og hvordan de organiseres og avvikles. Det må derfor foretas lokale vurderinger av ethvert arrangement med tanke på hvilke forebyggende tiltak som anses nødvendige og hvilke vilkår som eventuelt bør fastsettes for den enkelte arrangør.

Det vises i denne sammenheng til Justis- og beredskapsdepartementets brev av 5.12.2017 hvor det fremgår at politiet, jf. politiloven § 11 siste ledd, kan sette vilkår overfor arrangør for å hindre at noen lider overlast og for å unngå alvorlige ordensforstyrrelser. På denne bakgrunn anbefaler Helsedirektoratet et nært samarbeid mellom bevillingsmyndighet, politi og arrangør når det gjelder å fastsette det enkelte arrangements rammevilkår og eventuelle behov for forebyggende tiltak.

Spørsmål fra Larvik kommune

Avslutningsvis vil direktoratet svare på de tre konkrete spørsmålene som reises av Larvik kommune.

Spørsmål 1. Er Helsedirektoratet fortsatt av den oppfatning at russearrangementer, og festivalcamp i tilknytning til russearrangementer, er bevillingspliktige arrangementer?

Svar: Helsedirektoratet står, som allerede nevnt, fast ved vår uttalelse om det konkrete arrangementet ved Fredriksten festning som var gjenstand for vurdering i direktoratets brev til Halden kommune 27.1.2017. Direktoratet understreker at vi ikke har uttalt oss om festivalcamper i tilknytning slike arrangementer.

Spørsmål 2. Er Helsedirektoratet av den oppfatning at en festivalcamp knyttet til en musikkfestival er et bevillingspliktig arrangement?

Svar: En festival kan omfatte både bevillingspliktige områder og områder hvor det ikke er bevillingsplikt. Dette fremgår også Justis- og beredskapsdepartementets brev av 5.12.2017.

For eksempel vil en musikkfestival kunne bestå av 1) et avgrenset konsertområde som er bevillingspliktig og 2) et campingområde som er tilrettelagt for overnatting og som ikke er bevillingspliktig. Campingvogn, bobil, telt mv. vil ofte være å anse som privat sfære som ikke omfattes av alkoholovens bestemmelser om offentlig plass. Det er imidlertid politiets myndighetsområde å vurdere hva som anses som offentlig plass.

I denne sammenheng viser direktoratet til alkoholforskriften § 4-4 hvor det fremgår at «*Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når de forlater skjenkestedet.*» Dette innebærer at det ikke kan konsumeres medbrakt alkoholholdig drikk på et sted med skjenkebevilling eller inne på et område hvor det er gitt en skjenkebevilling.

Spørsmål 3. For det tilfelle at russearrangementer og russefestivalcamper anses som bevillingspliktig, men ikke festivalcamp i tilknytning til en musikkfestival, bes det om en begrunnelse for hva som skiller disse to arrangementene?

Svar: Direktoratet viser her til svar på spørsmål 1 og 2.

Vennlig hilsen

Øyvind Giæver e.f.
Avdelingsdirektør

Vibeke Halvorsrud Marthinsen
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

LARVIK KOMMUNE, Ida Helene Randima Johansen;LARVIK KOMMUNE, Tina Tegle Skjærvø